

Marc Artigau i Queralt

Només uns quants coneixen la cova,
un indret on el temps és un misteri.

Marc Artigau i Queralt

La
cova
dels
dies
∞

Fanbooks

© Marc Artigau i Queralt, 2018

© de la imatge de la coberta: irin-k-Shutterstock

© d'aquesta edició: Grup Editorial 62, s.l.u., 2018
Fanbooks, Av. Diagonal, 662-664, 08034 Barcelona

www.fanbooks.cat

Edició negociada a través de The Foreign Office.

Primera edició: febrer del 2018

Fotocomposició: Lozano Faisano, S. L.

ISBN: 978-84-16716-79-1

Dipòsit legal: B. 508-2018

Impress a Catalunya

Queda rigorosament prohibida sense autorització escrita de l'editor qualsevol forma de reproducció, distribució, comunicació pública o transformació d'aquesta obra, que serà sotmesa a les sancions establertes per la llei. Podeu adreçar-vos a Cedro (Centro Español de Derechos Reprográficos, www.cedro.org) si necessiteu fotocopiar o escanejar algun fragment d'aquesta obra (www.conlicencia.com; 91 702 19 70 / 93 272 04 47). Tots els drets reservats.

LA COVA

Si teniu aquest llibre a les mans vol dir que finalment m'he atrevit a sortir d'aquí.

Tantes vegades que ho havia intentat...

Aquesta no és la meva història, però sense mi no hi hauria ningú que pogués explicar-la i quedaria oblidada per sempre enmig de l'oceà Pacífic. Abans d'enterrar aquest manuscrit, abans de comptar fins a tres i deixar que passi la nit, i atrevir-me a veure els rajos del sol esclatant contra les onades, he de parlar-vos de la por. D'una por física i real, d'una por concreta que s'injecta a les venes i de la qual no te'n pots desempallegar mai. La por de sortir d'aquí, la por que els dies comencin a comptar.

Tinc molta por.

No sabeu, o potser sí, el pes que carreguen els anys al cos. El pànic de consumir-me fins a tornar-me pols...

Però la meva història no pot començar pel final, faria trampa, i l'últim que vull és enganyar-vos, no a hores d'ara.

Com vosaltres, jo també creia —fa molts anys— que

no hi havia cap racó nou a la Terra, que tot estava descobert. Els satèl·lits, els GPS, el Google Maps han fet una feina excel·lent. L'ésser humà ha dibuixat amb una precisió de cirurgia carrers, muntanyes, places, rius, penya-segats... Amb un clic podem sentir el vertigen del gran canyó del Colorado. Ens coneixem tan bé la Terra que hem decidit —com a espècie— sortir del planeta blau i cercar noves terres, nous sistemes solars.

Però encara hi ha llocs verges.

No em creieu?

El 1913 uns exploradors russos van trepitjar per primera vegada un petit arxipèlag al desert polar, a prop de la costa de Sibèria; es diu Severnaya Zemlya. Unes quantes dècades més tard, el 1978, un equip danès de vigilància va descobrir una petita illa (de la mida d'una pista de tennis) a la punta més septentrional de Grenlàndia. L'illa d'Oodaaq.

A Papua Nova Guinea, al bell mig d'Oceania, prop de les muntanyes Foja, hi ha més de 810.000 hectàrees de selva tropical, que l'home, fins avui, no ha pogut cartografiar.

El segle xx va esgotar tots els racons del planeta. Semblava que ja no hi havia res de nou. Però la Terra no es cansa de sorprendre'ns. A mesura que el gel es va fonent apareixen territoris inexplorats.

Podria continuar perquè els exemples no s'acaben, però crec que no serviria de res. Què mou l'ésser humà a descobrir nous paisatges? A explorar nous territoris?

L'instint? La por? No.

Us diré el què.

El temps.

La magnitud física en què volem mesurar tot allò que no es pot mesurar, el temps.

El temps és l'únic misteri.

I si us digués que hi ha una cova, perduda en una illa nova, de magma recent, que aconsegueix doblegar la gravetat i el temps? Vosaltres, què en diríeu?

I si us confessés que molt pocs la coneixen, i els que l'han conegut no en poden parlar?

I si us jurés que aquesta és la història de la Júlia, de les seves pors i del seu temps?

L'AVI

La nit que van assassinar l'avi, la Júlia feia divuit anys.

I tota l'alegria acumulada durant tant de temps per celebrar que era major d'edat —«Júlia, seràs una dona adulta»— es va esfumar quan va cridar-lo des de l'altra punta de la casa i ell no va respondre:

—Avi, vols que llegim els darrers capítols de *Frankenstein*?

Un llarg silenci. I la seva veu rebotant a les parets.

—Avi, que em sents?

Més silenci.

—Avi...?

Es va apropar a l'habitació; la llum tènue del passadís dibuixava ombres. La porta era oberta. I ja no va pronunciar cap paraula més. L'avi tenia els ulls oberts i clavats al sostre, i els llavis freds. Cap signe de violència. La petita cicatriu que li havia vist tota la vida, com sempre damunt la cella. I no respirava; tenia el gest amable, com si descansés de debò. La mort va paraitzar-la. No sabia què havia de fer, a qui havia de trucar. En aquell moment no va recordar les darreres paraules que li havia dit la vigília:

—No et refiïs de ningú.

Aquell avís amagava un presagi.

Una tristesa ferotge li regalimava per les galtes i es va agafar les mans, que no deixaven de tremolar. Tantes nits, durant tants anys, llegint les millors novel·les de la literatura universal, comentant relats, emocionant-se amb les obres de teatre de Shakespeare o amb els viatges d'Ulisses; pàgines plenes de frases importants, de paraules màgiques, i a l'hora de la veritat només hi havia silenci.

L'últim que li va demanar va ser que no es refiés de ningú i ella no va fer-li cas.

Els de la funerària van trigar quasi una hora a arribar a casa, i la Júlia, amb els ulls vermells de tant plorar, va enviar un whatsapp a en Gregor, que venia a recollir-la per anar de festa a celebrar el seu aniversari:

«On ets?».

«A cinc minuts del teu carrer».

Li va trucar. No volia escriure que l'avi era mort.

LA MORT

La Júlia mirava el cos sense vida del seu avi, tapat amb els llençols. Res no la feia sospitar que l'havien assassinat. I no podia fer-se a la idea que ja no el tornaria a veure mai més, que ja no parlaria amb ell mai més, ni podria riure ni explicar-li alguna de les seves anècdotes preferides de quan era jove (que la Júlia sospitava que s'inventava).

A l'avi li devia tantes coses... La Júlia mai no va conèixer els seus pares; era una nena òrfena que un bon dia de tardor un senyor rellotger —ja gran— va recollir i va estimar, i va educar perquè avui fos la noia de divuit anys que havia d'enfrontar-se a la vida. L'avi va ser per a ella una mare, un pare, uns oncles, amics quan calia, i li va encomanar la passió per la lectura. En aquell pis hi havia rellotges de totes les mides, i llibres també. Tenia més de quatre mil volums numerats i ordenats per anys i autors, en una biblioteca quasi infinita. De fet, si t'hi paraves a pensar, allò no era un pis amb una biblioteca, sinó una biblioteca immensa on vivien l'avi i ella. Un dels jocs que més els agradava a tots dos era agafar un llibre a l'atzar —sempre

custodiat pel quadre de Francisco de Goya *Saturn devorant el seu fill*—, que un d'ells en llegís un bon tros i que l'altre, amb els ulls tancats, encertés quina novel·la era o qui n'era l'autor.

*Punt per punt, vaig anar explicant cada cosa als meus homes,
mentre la sòlida nau s'acostava corrent cap a l'illa
de les sirenes, perquè l'empenyia un vent favorable.
Però de sobte el vent va cessar i va vindre la calma,
sense ni un pèl de brisa: algun déu adormia les ones.*

—Continuo? —li demanava l'avi amb el llibre obert, mirant-la per si ho endevinava.

—Ho tinc a la punta de la llengua...

Aleshores ell abaixava la mirada i llegia tres versos més.

*Vaig taponar-los a tots les orelles, un rere de l'altre,
i ells m'amarraren enmig de la nau les cames i els braços,
dret en la base del pal i amb les cordes lligades a l'arbre.*

—Molt fàcil! Homes que es tapen les orelles? I pel cant d'unes sirenes? L'*Odissea*, d'Homer.

Amb ell, la Júlia va veure com Antígona no respectava les lleis dels homes i enterrava el seu germà, com el capità Ahab perseguia voraçment la balena blanca, es va enamorar de Romeu, va espitar el quadre de Dorian Gray, que envellia pàgina rere pàgina, es va espantar amb el monstre de la Mary Shelley i no va sospitar com n'eren d'importants aquells relats. Perquè, segons el rellotger jubilat, les històries ens expliquen, ens ajuden, ens fan reflexionar i ens fan ser millors.

—Ets molt pesat, avi! —li deia quan es posava èpic, i ell esclatava a riure.

—Tens raó!

Va sonar el timbre de la porta i la Júlia va tornar en si. Els records l'havien marejat. Al replà de casa, l'home de la funerària, d'uns trenta anys, pentinat i perfumat, vestit de negre, molt amable, amb un somriure lluminós i una perilla ridícula, li va demanar un munt de papers, documents que ella no tenia ni la més petita idea d'on eren.

Va buscar entre els calaixos, a la biblioteca, i no hi va trobar res.

—No t'amoïnis, avui dia tot ho tenim digitalitzat. Ho trobaré en un moment. Em podries donar un got d'aigua, sisplau?

Mentre anava a buscar-lo, van tornar a trucar al timbre. Segur que era en Gregor; després de la trucada li havia dit que vindria corrents, que no s'amoïnés per la festa, que tenia ganes d'estar amb ella i que es quedaria l'estona que necessités. La Júlia tenia ganes d'abraçar-lo, de sentir-lo ben a prop, encara que no parlessin, tenir un còmplice, una mica d'escalfor ara que la mort inesperada de l'avi ho havia gelat tot. Amb el got d'aigua a la mà, va obrir la porta. Però no hi havia ningú. «Que estrany», va pensar; va mirar cap a un costat i cap a l'altre: absolutament ningú. «Es deuen haver equivocat». Tampoc no tenia esma per indagar més. Només se li va escapar un petit detall: eren les onze de la nit i la gent no acostuma a equivocar-se a aquelles hores.

Va tornar cap al menjador i va veure el noi, amb l'ordinador encès, amorrat a la pantalla, que aixecava les celles

i feia que no amb el cap. Va fer un llarg glop d'aigua i va demanar a la Júlia si tenia el Document Nacional d'Identitat de l'avi.

—Sí..., no sé on el devia guardar, però te'l busco...

—Gràcies.

—Passa alguna cosa? —va voler saber la noia.

—No, l'ordinador... que no deu funcionar bé.

A les butxaques de l'abric de l'avi només hi havia monedes i algun bitllet. A la cartera, una fotografia de tots dos, abraçats a la platja.

La Júlia va entrar a la biblioteca. Estava convençuda que allà, en algun calaix, hi devia haver una carpeta, algun sobre amb el DNI, o unes factures, o qualsevol document que servís per identificar-lo. Mentre remenava inútilment va aturar-se un segon davant del quadre *Saturn devorant el seu fill*. De petita li feia por. Era una imatge atroç, de caníbals. El vell amb els ulls esbatanats, els cabells blancs i la boca que queixalava un cos sense cap. Quin fàstic. L'havia mirat milers de vegades, però cada cop que ho feia, tenia la sensació que Cronos, el déu, l'observava d'una manera diferent, com si conegués algun secret d'ella.

—No ho trobo... —va explicar, mig avergonyida, al noi de la funerària.

—No trobes res? És molt estrany.

—Sí, però potser deu ser en algun altre lloc...

El noi la va interrompre:

—No, no ho entens... —va sentenciar assenyalant la pantalla de l'ordinador.

—El què? —va demanar ella.

De sobte, se li havia esborrat el somriure lluminós. Ara tenia el front arrugat, els ulls petits i nerviosos, esbufegava, s'acaronava la perilla i movia els llavis d'un costat

a l'altre buscant una explicació a alguna cosa que no entenia.

—Què passa? —va insistir la Júlia.

—L'ordinador indica uns errors molt estranys. —La va mirar sorprès.

—Quins errors?

—Espera un moment, he de fer unes comprovacions.

El noi es va acabar el got d'aigua, va treure el mòbil i va fer una trucada. La Júlia tenia un whatsapp d'en Gregor:

«Tas bé? M'he entretingut una mica x comprar alguna cosa d sopar, pro ja vinc».

«Tot OK», va teclejar.

—Ara vindrà un company meu —va explicar el noi amb el telèfon mòbil encara a les mans.

—Però passa alguna cosa?

—Dec tenir un virus informàtic a l'ordinador; el company m'hi ajudarà. Em podries donar un altre got d'aigua?

Al cap d'una estona va arribar el company, baixet amb els cabells llargs recollits en una cua i barba. Tots dos van seure i van començar a xerrar en veu baixa. Semblava que discutien.

—No pot ser... Però què dius...?

—Mira, mira...

La Júlia no entenia un borrall del que deien, i va tornar cap a l'habitació, a veure l'avi. Va seure en un costat i va obrir un calaix de la tauleta de nit. En l'últim intent, va buscar si allà on mai guardaven res hi havia la seva documentació, però el que hi va trobar va ser un paquet embolicat en el qual es llegia: *Per a la Júlia. Moltes felicitats.*

Es va quedar uns segons amb el regal a les mans. No volia desembolicar-lo. Volia quedar-se'l com una penyora. Com si aquell paquet guardés el misteri i el volgués conservar per sempre. Però el noi de la funerària va tornar a interrompre-la:

—Júlia, pots venir un moment?

Va alçar-se del llit i el va seguir al menjador.

La cara dels dos nois era un poema.

—Ho hem estat comprovant... més de dues... de tres... més de cinc vegades; hem trucat a la central i he trucat a un parell de contactes que tinc a l'Ajuntament —va puntualitzar el més baixet—. Hem buscat a tots els registres... i...

No va acabar la frase.

—Continua —li va demanar la Júlia.

—No hi ha cap paper del teu avi, cap document d'identitat, cap factura... res. Legalment no existeix, no és ningú... ningú... No té cap sentit.

—Com?

—El teu avi no té partida de naixement, no consta enlloc, no existeix, Júlia, simplement no existeix.